

Stiftelsesklagenemnda

Stiftelsesklagenemndas avgjørelse i sak 2019/0718

Stiftelsesklagenemndas avgjørelse av klage av 29. november 2019 fra A på Stiftelsestilsynets vedtak av 26. november 2019.

Saken gjelder Stiftelsestilsynets avvisning av klage fra A over Stiftelsestilsynets vedtak om å oppnevne B som styreleder og enestyre i X. Avvisningsvedtaket er begrunnet med at klagen er kommet inn for sent og at det ikke er grunnlag for å gi oppfriskning.

Spørsmålet i klagesaken er om det var grunnlag for å avvise klagen over vedtaket om styreavsettelse i medhold av forvaltningsloven § 29 jf. § 33 andre ledd.

1 Stiftelsesklagenemndas kompetanse og sammensetning

Stiftelsesklagenemndas kompetanse er fastsatt i lov 15. juni 2001 nr. 59 om stiftelser (stiftelsesloven) § 7a. Etter bestemmelsen avgjør Stiftelsesklagenemnda klager på enkeltvedtak fattet av Stiftelsestilsynet i medhold av bl.a. stiftelsesloven.

Klagen over avvisningsvedtaket er satt frem i rett tid og vilkårene for å behandle klagen er til stede, jf. forvaltningsloven §§ 29 og 32.

Ved Stiftelsesklagenemndas behandling og avgjørelse av klagen deltok lederen Gudmund Knudsen og medlemmene Kamilla Silseth og Henning Sollid.

2 Sakens bakgrunn i hovedtrekk

Stiftelsestilsynet traff 21. januar 2019 vedtak om å avsette styret i X, org. nr. [...], som bestod av A (styreleder) og C (styremedlem). Samme dag oppnevnte Stiftelsestilsynet B til enestyre og styreleder i stiftelsen. I denne forbindelse traff Stiftelsestilsynet vedtak om unntak fra bestemmelsene i vedtektene om at styret skulle bestå av to til fire medlemmer og at disse hovedsakelig skulle bestå av direkte etterkommere etter D.

Både C og A påklaget vedtaket om styreavsettelse. Cs klage ble ikke tatt til følge av Stiftelsesklagenemnda (Stiftelsesklagenemndas vedtak i sak 2019/166 av 29. mai 2019) og As klage ble avvist av Stiftelsestilsynet på grunnlag av at den var kommet inn for sent. Stiftelsesklagenemnda opprettholdt Stiftelsestilsynets avvisningsvedtak i vedtak av 21. november 2019 (sak 2019/608).

I brev av 12. november 2019 påklaget A Stiftelsestilsynets vedtak av 21. januar 2019 om å oppnevne B som styreleder i stiftelsen X. A fremholder blant annet at Stiftelsestilsynet burde forelagt spørsmålet om hvem som skulle velges til nytt styre for det sittende styret før vedtaket om styreavsettelse ble effektivt, jf. grunnleggende forvaltningsrettslige prinsipp om at et vedtak ikke skal gjøres mer inngripende enn nødvendig og prinsippet om forholdsmessighet.

Stiftelsestilsynet avviste klagen i vedtak av 26. november 2019 (avvisningsvedtaket) på grunnlag av at den var kommet inn for sent. Avvisningsvedtaket ble påklaget 29. november 2019.

Stiftelsestilsynet har vurdert klagen, men har ikke funnet grunn til å omgjøre avvisningsvedtaket. Saken ble oversendt Stiftelsesklagenemnda ved brev av 18. desember 2019.

Stiftelsesklagenemndas avgjørelse bygger på de saksdokumentene som nemnda har mottatt innen behandlingen av klagen.

3 Stiftelsestilsynets vedtak

Vedtaket av 26. november 2019 lyder:

«Klage fra [A] av 12. november 2019 over Stiftelsestilsynets vedtak om oppnevning av styremedlem i [X] av 21. januar 2019 blir avvist.»

Stiftelsestilsynet skriver i vedtaket at det påklagede vedtak er datert 21. januar 2019 og klagen er datert 12. november 2019. Stiftelsestilsynet viser til at klagefristen på tre uker i forvaltningsloven § 29 første ledd er utløpt. Videre vises det til at det er avgjort i Stiftelsesklagenemndas vedtak av 18. november 2019 at klagefristen over vedtaket om å avsette A løp fra 21. januar. Stiftelsestilsynet skriver:

«En nødvendig konsekvens av avsettelse var at det ble oppnevnt et styremedlem og vedtaket om oppnevning ble sendt de avsatte styremedlemmene i kopi på registrerte adresser. Vi legger derfor til grunn at klagefristen begynte å løpe samtidig for vedtaket om oppnevning, jf. forvaltningsloven § 29 andre ledd og derfor er utløpt.»

Stiftelsestilsynet kommenterer så anførsler om inhabilitet hos saksbehandler. Saksbehandleren har selv vurdert forholdene som blant andre A har stilt spørsmål ved, og Stiftelsestilsynet skriver:

«At saksbehandler har behandlet tilsynssak vedrørende [X] som førte til avsetting av [A] og [C] (17/06272), klage fra [C] (19/01452) og sak om avvisning av klage fra [A] (19/07819), er i seg selv ikke en inhabilitetsgrunn etter forvaltningsloven § 6 andre ledd. Det er først når saksbehandler viser et særlig sterkt engasjement i en sak for en bestemt løsning at dette vil kunne innebære «særegne forhold» og dermed inhabilitet. Stiftelsestilsynet vurderer ikke at det ut ifra sakens dokumenter eller dialog og opptreden forøvrig, er noe som tilsier at saksbehandler har hatt et slikt særlig sterkt engasjement i noen av disse sakene. Stiftelsestilsynet vurderer derfor saksbehandler til å være habil til å behandle saker knyttet til [X], herunder angjeldende klagesak.»

Deretter vurderer Stiftelsestilsynet om det er grunnlag for å gi oppreisning etter forvaltningsloven § 31 første ledd bokstav b jf. andre ledd. I denne sammenhengen presiserer Stiftelsestilsynet at klageren i tilsynssaken som ledet fram til vedtaket om avsettelse og oppnevning av styremedlemmer var direkte oppfordret til å gi opplysninger om potensielle styremedlemmer. Stiftelsestilsynet viser til at C meldte om at det ikke hadde lyktes styret å finne nye styremedlemmer. Dette ble lagt til grunn i Stiftelsestilsynets foreløpige og endelige tilsynsrapport som ble sendt stiftelsen samtidig med vedtakene om styreavsettelse 21. januar 2019.

Når det gjelder anførselen om at sittende styre er politianmeldt, skriver Stiftelsestilsynet at forholdene i anmeldelsen må vurderes etter konkursloven og reglene om tvangssalg. Et eventuelt spørsmål om styreleder har oppfylt sine plikter etter oppnevningen eller andre etterfølgende forhold medfører uansett ikke at vedtaket om oppnevning var ugyldig.

4 Klagers anførsler

Klagers anførsler kan oppsummeres slik:

Vilkårene for oppfriskning etter forvaltningsloven § 34 første ledd bokstav a og b foreligger. Det vises til Ot.prp. nr. 3 (1976-77) s. 91-92, der det nevnes at det ofte vil være rimelig å behandle klager over «rettsanvendelsen» fordi «rettsspørsmålet ikke derved bringes ut av verden». Klager antar at man tok sikte på at organet likevel senere måtte vurdere spørsmålet igjen fordi det kan komme på spissen gjennom en rettssak, jf. note 843 til bestemmelsen i Gyldendal Rettsdata.

Det hefter både materielle og prosessuelle mangler ved det påklagede vedtaket. Oppretterne A og E ble ikke informert om at Stiftelsestilsynet gjorde endringer i vedtektene, noe som er i strid med stiftelsesloven § 49.

Grunnen til at A ikke mottok Stiftelsestilsynets brev var ikke at han hadde oppgitt feil adresse, men at Stiftelsestilsynet brukte feil adresse. Oppretter E har ikke blitt kontaktet av Stiftelsestilsynet i forbindelse med det påklagede vedtaket.

Gode grunner taler for oppfriskning fordi behandlingen av den klagen som Stiftelsestilsynet har avvist vil kunne bidra til en nyttig rettsavklaring og dermed kan den få betydning utover den konkrete saken.

5 Stiftelsestilsynets innstilling i klagesaken

Stiftelsestilsynet viser i sin innstilling i klagesaken til det påklagede vedtak og gjentar kort at Stiftelsestilsynet benyttet den registrerte adresse for utsendelse av post til klager, A.

Videre skriver Stiftelsestilsynet at tilsynet er gjort oppmerksom på at F er oppretter av stiftelsen, men ved en inkurie er han ikke registrert som dette. Han fikk dermed ikke anledning til å uttale seg om oppnevningen av nytt styre. Stiftelsestilsynet kan ikke se at dette medfører at vedtaket om oppnevning av styre av 21. januar 2019 kan bestrides som ugyldig nær ett år senere, og om lag et halvt år etter at vedtaket var kommet oppretterne til kunnskap.

6 Stiftelsesklagenemndas vurdering

Stiftelsesklagenemnda bemerker innledningsvis at klager har rettslig klageinteresse i å få avgjort klagen over avvisningsvedtaket og at klagen over avvisningsvedtaket er satt fram i rett tid.

Klageren har anført at den saksbehandleren som har håndtert saken i det aktuelle sakskomplekset er å betrakte som inhabil. Klageren har pekt på at saksbehandleren har hatt omfattende dialog med klagers motpart (Kongsvinger kommune) i en pågående rettslig konflikt og at saksbehandleren har vist «aggresjon og voldsom[] motvilje» mot klageren. Klageren mener derfor at saksbehandleren er forutinntatt. I e-post 26. november 2019 fremsettes en rekke påstander. Nemnda kan ut fra sakens opplysninger ikke se at det er sannsynliggjort at det foreligger «særegne forhold» som er egnet til å svekke

saksbehandlerens, eller Stiftelsestilsynets, upartiskhet i denne saken, jf. forvaltningsloven § 6 annet ledd. Det er dermed ikke grunnlag for å oppheve avvisningsvedtaket.

Spørsmålet for Stiftelsesklagenemnda blir så om klagen over vedtaket om oppnevning av nytt styre i X er satt fram i rett tid og må realitetsbehandles.

Etter forvaltningsloven § 29 første ledd er fristen for å klage på vedtak *«3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part.»*

Det påklagede vedtaket om oppnevning av B som styreleder ble sendt til stiftelsen i brev av 21. januar 2019, med følgende adresse:

«[X]

[...]

[...]»

Kopi ble sendt til klager på denne adressen: «[Y]».

Ifølge Stiftelsestilsynet har tilsynet ved oversendelsen brukt de adressene som var registrert i Enhetsregistret. Stiftelsesklagenemnda legger dette til grunn. Nemnda mener, slik det er presisert i vedtak av 18. november 2019 (sak 2019/608), at det er klagers og stiftelsens ansvar å sørge for at adressen i Enhetsregisteret er riktig. Når vedtaket er sendt til den registrerte adressen er det ikke avgjørende for beregningen av klagefristen når parten faktisk har blitt kjent med avgjørelsen. Det aktuelle vedtaket om oppnevning av styremedlem anses derfor å være «kommet frem» til klageren ved Stiftelsestilsynets brev av 21. januar 2019 til den registrerte adressen. Klagefristen var dermed utløpt da klagen ble sendt Stiftelsestilsynet 12. november 2019.

Stiftelsesklagenemnda tar så stilling til om vilkårene i forvaltningsloven § 31 for å gi klager oppreisning for å ha oversett klagefristen er til stede.

Etter forvaltningsloven § 31 første ledd bokstav a kan klagen tas under behandling selv om klagefristen er oversett såfremt *«parten eller hans fullmektig ikke kan lastes for å ha oversett fristen eller for å ha drøyd med å klage etterpå»*.

Stiftelsesklagenemnda mener at det er klagers risiko at adressen i Enhetsregisteret ikke var korrekt slik at han ikke fikk kjennskap til det påklagede vedtaket ved oversendelsen fra Stiftelsestilsynet. Nemnda viser til sin avgjørelse av 18. november 2019 i sak 2019/608 og legger de samme betraktninger til grunn, altså at klager også i ettertid har opptrådt passivt som styreleder i X. Da klager ble informert om vedtaket om styreavsettelse per telefon 27. juni 2019, hadde klageren etter nemndas syn en klar oppfordring til å undersøke virkningene av dette, herunder hvem som ble oppnevnt som nytt styre. Vilåret i bokstav a anses dermed ikke oppfylt.

Oppreisning kan også gis dersom *«det av særlige grunner er rimelig at klagen blir prøvd»*, jf. forvaltningsloven § 31 første ledd bokstav b.

Stiftelsesklagenemnda viser i den forbindelse til at oppreisningsadgangen etter bokstav b ikke skal være kurant. I Geir Woxholth, Forvaltningsloven med kommentarer (2011) står det om alternativ b:

«Oppreisningsadgangen etter dette alternativet er ikke kurant. Forutsetningen er jo gjerne her at klageren eller fullmektigen kan lastes for oversittelsen. Et hensyn som kan tale for oppreisning etter dette alternativet, er at saken er av særskilt stor betydning for klageren, eller at den reiser et prinsippsspørsmål som også forvaltningen er tjent med at det blir tatt stilling til. Det kan særlig være aktuelt om klagen ikke bare angår skjønnsutøvelsen, men spesielt rettsanvendelsen. Synes realitetsavgjørelsen som er truffet av underinstansen tvilsom rettslig sett, er det også et moment som taler for oppreisning.»

Klager har anført at saken er prinsipiell og at dette er en grunn til å gi oppreisning. Klager har i denne forbindelse vist til at oppretterne ikke har blitt varslet om at nytt styre ville bli oppnevnt og at Stiftelsestilsynet ville gjøre unntak fra vedtektene ved oppnevnelsen. Stiftelsesklagenemnda kan ikke se at dette er forhold som tilsier at det bør gis oppreisning. Det vises i denne sammenheng blant annet til at Stiftelsestilsynet hadde kontakt med styremedlemmet C, som etter det opplyste sto for den daglige driften i stiftelsen. Etter en henvendelse fra Stiftelsestilsynet med oppfordring til å supplere styret, skrev han at det ikke hadde *«lykkes styre og finne styremedlemmer som er villige til å tre inn i noe som er så arbeids, tid og kostnadskrevende som arbeidet i denne stiftelsen har blitt»*.

Som nevnt kan dessuten klageren selv bebreides for at ikke vedtaket ble påklaget tidligere. C var styremedlem, sto for den daglige driften av stiftelsen og hadde hovedkontakten med Stiftelsestilsynet. Klageren som styreleder i stiftelsen, har ikke hatt kontakt med C eller konkret etterspurt informasjon. Som innehavere av disse vervene må det forventes at de aktivt ivaretok forvaltningen av stiftelsen. At disse over en periode på ett år ikke samhandlet om stiftelsen i denne for stiftelsen alvorlige saken, mener Stiftelsesklagenemnda vitner om klanderverdig passivitet. Det kan her nevnes at det har gått nærmere ett år siden det påklagede vedtaket ble truffet. Det nye styret meldte oppbud 18. februar 2019 og konkurs ble åpnet i stiftelsen dagen etterpå.

Følgelig er heller ikke vilkåret for oppreisning i forvaltningsloven § 31 første ledd bokstav b oppfylt.

Stiftelsesklagenemnda har etter dette kommet til at klagen av 29. november 2019 over Stiftelsestilsynets avvisningsvedtak av 26. november 2019 ikke tas til følge.

7 Vedtak

Stiftelsesklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

Stiftelsestilsynets vedtak av 26. november 2019 om å avvise klage på vedtak om oppnevning av styremedlem oppretholdes. Klagen av 29. november 2019 tas derfor ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig.

Bergen, 10. februar 2020

Gudmund Knudsen
Leder

Dokumentet er godkjent elektronisk